REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 212. Brașov, Miercuri 26 Septemvrie (9 Octomvrie). 1907.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1907 se deschide nou abonament pe cuartalul ultim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Joia roșie.

Așa este numită în Budapesta ziua de 10 Octomvrie pentru care partidul social-democrat din Ungaria pregătește de mult o mare demonstrație în favorul votului universal. „Joia roșie“ o numesc dela steagul roșu al internaționalei, sub a cărei auspicii se face mișcarea de acuma. Până Dumineca trecută s'a fost pronunțat muncitorimea din 131 orașe provinciale pentru manifestația plănuită la 10 Octomvrie și pentru încetarea muncei în ziua aceasta, alăturându-se la acțiunea partidului social-democrat. In aceste orașe ca și în Budapesta se va resimți mișcarea muncitorilor organizați mai învederat prin faptul, că Joi nu vor apare ziarele.

Demonstrația pentru votul universal avea să-și găsească după planul celor ce o pun la cale punctul ei de culminare în capitală înaintea parlamentului. Era hotărât să se facă la 10 Octomvrie prin stradele capitalei o procesiune a lucrătorilor, având de scop cu deosebire de a demonstra înaintea parlamentului.

Aceastǎ procesiune a fost oprită de poliție, ear în urma recursului aranjatorilor socialiști la ministru de interne, acesta a aprobat deciziunea negativă a autorității polițiale prin rescriptul său cu data de 6 Octomvrie.

In legătură cu această interzicere s'au luat măsurile cele mai severe pentru ca poliția de stat din Budapesta să fie mobilizată în ziua de 10 Octomvrie și tot personalul ei să fie în permanență dela $5^1/_2$ dimineață până seara târziu. Totodată s'au dat poruncile din partea comandei militare pentruca în acea zi miliția să fie consignată în casărmi.

In genere social-democrații nu se pot mângăia măcar că măsurile lor luate în vederea demonstrației pentru votul universal, ar fi tolerate în liniște de cătră autoritățile publice, căci unde nu mai se poate aceste pun piedeci și se silesc a le zădărnici.

Intr'o adunare a partidului social-democrat, ce s'a ținut Dumineca în păduricea orășenească din Budapeșta și la care au luat parte mai multe mii de lucrători, s'a plâns unul din vorbitori amar asupra „politicei dușmane lucrătorilor“ a guvernului și a parlamentului. Mai ales contra ministrului de interne conte Andrassy, pe care îl numesc „contele negru“, se îndreaptă mânia socialiștilor. S'au și auzit în adunare strigăte: „Jos cu contele negru!“, în urma cărora comisarul poliției a amenințat că, dacă se vor mai repeta, va disolva adunarea. In rezoluțiunea ce au votat'o, socialiștii se plâng, că nici un guvern unguresc nu a călcat în picioare dreptul de întrunire al lucrătorilor ca guvernul de față și că ministrul de interne nu le permite înființarea de reuniuni nouă specialiste, ba în timp de câteva luni a suspendat 350 de filiale ale reuniunei. Adunarea a enunțat în fine că toate aceste stări asupritoare nu vor putea înceta decât atunci când va fi introdus votul universal, egal și secret, etc. și a ales deputația care va așterne prezidentului camerei memorandul lucrătorilor în ziua de 10 Octomvrie.

Și-au dat silința cei dela conducerea partidului socialist de a câștiga și pe impiegații drumurilor de fier ale statului pentru demonstrația de Joi. Guvernul însă a desfășurat o mare activitate și și-a pus în cumpănă toată autoritatea spre a împiedeca aceasta. S'a apelat la impiegații căilor ferate în numele tricolorului național, fiind provocați să nu lase ca acest tricolor să fie învins de steagul roșu al Internaționalei. Contele Teodor Batthyany mai ales cere dela impiegații căilor ferate să facă, ceea-ce vor face „lucrătorii patriotici“, a căror Asociație a decis să nu se alăture la demonstrația de Joi.

Batthyany ca și toți partizanii guvernului pretind că demonstrația dela 10 Octomvrie n'are înțeles findcă „votul universal ar fi asigurat, fără de a mai fi lipsă de încetarea muncei, de adunări poporele și de procesiuni demonstrative.“ Mai zice că Austria, tocmai acuma când se tratează de încheierna pactului, va folosi încetarea muncei economicește în contra Ungariei.

In punctul din urmă poate să aibă ceva rezon contele koșuthist, dar în ce privește votul universal este o îndrăzneală prea mare din partea-i a susține, că introducerea lui în Ungaria și așa ar fi asigurată, după-ce se știe cum se luptă cei din tovărășia coaliției cu mâni și cu picioare de a zădărnici votul universal, sau de a-l poci și reduce la nimica toată.

Orice s'ar zice deci despre agitațiile socialiștilor și scopurile lor finale, în cazul de față nimic nu poate răsturna îndreptățirea agitației, ce au pus'o la cale pentru a reclama și a urgita întroducerea votului universal, care e periclitat din cauza uneltirilor șovinismului estrem, excluzivist și asupritor al celor dela putere.

Kossuth despre pact. La banchetul dini Körmend, dat cu ocasiunea inaugurăre monumentului lui Ludovic Kossuth, ministrul de comerciu Francisc Kossuth a vorbit în toastul său și despre pact, care tocmai în preseară se încheiase prealabil de către ambele guverne ale monarchiei. Kossuth a zis între altele: Am tratat în niște împrejurări foarte grele, dar punctul de vedere al nostru, al majorității națiunii, al partidului independist nu l'am abandonat. Pactul e favorabil atât pentru Ungaria cât și pentru Austria (Lucru mare!) Toate pretensiunile drepte, ce au putut fi ridicate în împrejurările de față din partea Ungariei și a Austriei, au fost satisfăcute. Dea Dumnezeu ca pactul să asigure pentru cei zece ani următori o desvoltare pacinică a patriei noastre și ca urmașii noștri să-și păstreze ceea-ce am creat noi, fără de a fi cu invidie față de Austria pentru ceea ce a primit, fiindcă avantagele unilaterale nu însemnă pace, ci ură, nu înseamnă lucru pacinic, ci luptă distrugătoare. Pactul este între împrejurările date bun pentru noi și bun pentru Austria. Aceasta firește a trebuit să fie așa, pentru ca pactul să corăspundă țintei sale și să asigure o desvoltare pacinică ambelor state.

Toastul lui Kossuth a fost primit cu vii aplauze.

Efectele încheierei pactului. Știrea încheierei definitive a Compromisului austro-ungar a produs pretutindeni o adâncă impresie, care nu se resimte mai bine ca în piața efectelor. Consecința marelui eveniment se văd la Bursă, unde cursul rentei ungare s'a ridicat deodată la 94.40 (unu la sută).

Ințelegerea definitivă asupra Compromisului a avut drept urmare o creștere considerabilă și labursa efectelor din Viena. Creditul austriac s'a ridicat la 653 coroane (9 coroane mai mult) creditul ungar se urcase la 771 cor., și numai la știrea despre *îmbolnăvirea monarchului* a scăzut la 768 coroane (13 mai mult) iar renta ungară la 94 cor. (jum. mai mult).

Indenpedenții estremi și pactul. «A Nap», organul estremilor independiști, zice într'un articol intitulat «Cuie de coștiug»: «Astăzi încă nu ne răsvrătim, astăzi încă

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cum se iubesc pasările.

Henri Coupin.

Dacă au pasările în viața lor un timp fericit, acela e primăvara, când ele își fac curte, une-ori întreruptă de ciorovăială, însă în tot-deauna veselă și delicată. Se poate zice că în acest timp ele se folosesc de toate talentele lor pentruca să încălzească mai mult; în vreme ce penele lor devin din ce în ce mai frumoase și mai strălucitoare, cântecul lor câștigă modulațiuni de o dulceață nesfârșită. In vreme ce bărbătușii se urmăresc și se ceartă, femeiușele rămân pasive. Și numai dupăce unul și-a înlăturat vrășmașul, femeiușa se joacă cu alesul său.

Atunci, în frunziș, se aud cântecele de iubire atât de mult cântate de poeți, acel solo al bărbătușului, la care luând parte și femela îl transformă adesea în duo. Cei doi tovarăși se urmăresc, se ciugulesc la ciocuri, în acelaș timp femela cochetează și face nazuri ca să fie mai mult dorită. Nici o femeie din lume — zice Montegazza — nu are grozava rafinerie a unei femele de canar, care se face că refuză în fața îndrăsnelei tovarășului său. Nenumăratele chipuri ce au femeile de-a ascunde un »da« printr'un »nu« sunt nimica față de cochetăria rafinată, de încercările de fugă prefăcută, de mușcăturile și de miile de șmecherii ale sexului femenin animal.

* * *

La papagali monogamia domnește în tot-deauna, căci rămân uniți toată viața pe câtă vreme, în general, bărbătușii altor grupe își schimbă soțiile în fiecare an. Papagalii nu cântă, dar în momentele de iubire strigă — și încă mai tare ca de obiceiu; aceea ce este felul lor de a-și arăta »starea sufletească«. Când simt căldura primăverii se mângăie și se ciugiulesc. — Se iubesc și ele vor s'o probeze. Nimic nu este mai plăcut spre pildă decât să privești la mângăelile și sărutările — cred terminul corespunzător — ce-și dăruesc canarii. Poeții, zice Schomburgk, nesocotesc prietinia dulce ce leagă pe soții acestei specii; în felul acesta au ales turturica ca simbol al iubirii idilice. Și cu toate acestea, cât de inferioară este aceasta în această privință canarului! Intre soți domnește cea mai perfectă armonie; voința și acțiunea lor sunt totdeauna de acord. Când mănâncă una, cealaltă face acelaș lucru; una se scaldă, cealaltă face acelaș lucru; bărbătușul strigă, femela răspunde în unison; una este bolnavă, tovarășa o îngrijește și o nutrește. Se știe că aceste pasări nu se pot ține în captivitate decât pereche; acelea cari sunt însoțite nu trăesc decât rar după moartea tovarășei sale: merită cu drept cuvânt numele de »nedespărțite«.

Papagalii mari de India însă le întrec pe acestea în această privință. Intr'o zi, povestea d'Azara, un vânător, la o milă de orașul Paraguay, împușcă un papagal din aceștia și-l atașă la șeaua calului său. Tovarășul victimei urmă pe vânător până în casă, în mijlocul orașului, se repezi pe cadavru fără a voi să-l părăsească, rămase mai multe zile în același loc și în cele din urmă se lăsă să fie prins cu mâna.

Oricine, în grădinile zoologice, a putut contempla chipul în care un anume soi de canari își fac curte și se ciugulesc fără încetare: bărbătușul, zice Devon, este modelul bărbatului, după cum femela e modelul soției. El nu se ocupă decât de tovarășa sa fără să dea atenția cea mai mică celorlalte femele; în totdeauna este zelos și cu atențiune pentru ea. Așezat pe o rămurea la intrarea cuibului îi cântă cântece; în timp ce ea face ouă, el o nutrește cu îngrijire. Nici odată nu e trist sau tăcut. Animalele atât de iubitoare de bună samă sunt foarte geloase.

Un iubitor de pasări avea două părechi de papagali. Cei doi bărbătuși muriră și 'n scurt timp s'a putut procura unul. Cele două văduve trăiau până aci în cea mai bună înțelegere; dar sosirea noului bărbat schimbă armonia. Cele două femele erau alături când intră bărbătușul în colivie. Il priviră cu atenție. Acesta le privi fără să miște și scoase un strigăt de chemare, la care răspunse una dintre femele. Repetă strigătul și îndată femela se alătura de el ca lângă un soț de multă vreme așteptat. Cealaltă femelă privea liniștită; dar când noua păreche se alătură de ea, deveni furioasă, se repezi asupra fostei tovarășe, se agăță de coada ei și-i smulse penele. Mai târziu se aduse încă un bărbătuș dar, nu se știe de ce, ea nu voi să-l primească și ca o fată tomnatică, ducea o viață tristă și pustie.

* * *

Gelozia se observă de altfel la multe alte pasări, spre pildă la acea bijuterie înaripată, numită pasăre-muscă. Une-ori acestea se bat până ce una din ele cade răpusă în nesimțire. Pentru a-și arăta înfocarea, bărbătușul se umflă în pene, își umflă gâtul; joacă din aripi, se învârtește în jurul femelei și sboară cu iuțeală pe o floare, apoi revine cu ciocul plin ca să-și nutrească iubita; se arată față de ea cu o dulceață nemărginită și-i face vânt cu aripioarele. Ea primește cu recunoștință aceste dovezi de iubire; îndrăsneala și stăruințele bărbătușului cresc; deschide lupta tiranului, urmărește rândunica până în cuibul său, apoi săltând vesel se înapoiază ca să se așeze alături de tovarășa sa. Toate aceste dovezi de delicateță, de

nu punem funia după grumazii guvernului, astăzi cumpănim întâmplările pactului numai cu linişte rece ca ghiaţa, etc.» Mai departa zice: «Leia succes dar Austriacilor». Şi cvota pe care o capătă urcată şi altele—banca au lăsat'o încă să fie chestiune pendentă, va veni şi rândul ei — şi le va succede curând a o avea şi pe aceasta Austriacilor— dar ce ne succede şi nouă odată? Austriacul se 'ntoarce cu buzunarele sale pline de bani — pentru ce a mai lăsat, se va mai întoarce odată—Austriacul duce banii, Francisc Kossuth, însă se cufundă în frazeologii, ce nu plătesc nici o lăscaie. Astfel însă cinstit guvern nu va putea merge multă vreme, căci de nu vom mai avea bani—ce vom mai mânca?

Ministrul reg. ung. de interne a respins recursul înaintat de conducerea partidului social democrat în contra opririi cortegiului demonstrativ din ziua de 10 Octomvrie. Precum se anunţă socialiştii sunt firm decişi a defila în faţa parlamentului.

Cauza băncei ungare. Sub acest titlu »Magyarország«, organul lui Holló comunică, că la încheierea pactului guvernul ungar şi-a rezervat dreptul de a înfiinţa la finele anului 1910 o *bancă de note ungară independentă.* Nu peste mult banca austro-ungară va ţinea adunarea ei generală; aceasta va cere dela ambele guverne dualiste prelungirea privelegiului ei, care expiră la 31 Decembuie 1910. Dieta ungară — presupune Hollo ca sigur — nu va consimţi la prelungire şi va cere bancă independentă. Va să zică după informaţia numitului ziar chestiunea băncii a rămas *in suspenso* la învoiala de Sâmbătă, fiind scoasă din complexul pactului, ceeace adevereşte şi corespondentul lui »N. Fr. Presse«.

Dieta Bucovinei. In una din şedinţele dietei bucovinene, ţinută săptămâna trecută, deputatul A. Onciul a motivat propunerea sa pentru parcelarea moşiilor fondului religionar şi vinderea lor pe sama ţăranilor. Propunerea dep. Onciul s'a transpus spre studiarea secţiei financiare dietale.

Marina militară a României.

Din discursul d-lui general *Averescu*, ministrul de războiu al României, rostit la botezul celor 12 noui vase de războiu prin Maj. Sa Regele Carol în portul dela Galaţi.

...«Primul vas de războiu de care a dispus ţara după Unirea Principatelor a fost «România», botezat la Giurgiu în ziua de 2 August 1864. Acest bastiment, provenit din transformarea unui vechiu remorcher, purta numele de vas de războiu mai mult numai pentru că era armat cu două tunuri şi pentrucă avea un echipaj militar de 32 oameni; în realitate însă era departe, chiar pe acele timpuri, de a corespunde titlului său. Acelaş lucru se poate spune şi de iachtul «Ştefan-cel-Mare», cu care a fost înzestrată flotila în anul 1867.

Adevăratul punct de plecare, adevăratul sâmbure din care s'a desvoltat marina noastră militară, încet dar constant, trebue considerată canoniera «Fulgerul», botezată în 1874, la Giurgiu, de Majestatea Voastră, şi împrejurul căreia s'au grupat vasele «România» şi «Ştefan-cel-Mare». La 11 Octomvrie 1885 acest mic mănunchiu, acest început de flotilă, pentru prima oară se formează în unitate tactică navală în o mică divizie şi părăseşte Galaţul pentru a merge să execute tragerea de artilerie la mare. La ducere, «Fulgerul», cu iuţeala lui de 8 mile, poartă falnic pavilionul de războiu al României în porturile Constanţa, Sulina şi Tulcea, iar la întoarcere, după executarea tragerii la Oceacof, întreaga diviziune se abate pela Tulcea, unde a fost primită de autorităţile imperiale otomane după toate regulele de politeţă internaţională obicinuite în asemenea împrejurări. Pentru condiţiunile politice, în cari ne găseam în acea vreme, acest fapt simplu şi natural în sine avea o importanţă din cele mai mari. El făcea parte din acele acte măreţe, cari, sub înţeleapta călăuzire a Majestăţei Voastre marii noştri bărbaţi de stat îndrumau, cu un patriotism mai presus de orice recunoştinţă şi de orice laudă, ţara spre neatârnarea ei politică.

In timpul războiului Independenţei, dacă materialul flotilei nu i-a permis o acţiune pe apă, personalul său în schimb a putut fi întrebuinţat la bateriile zise de coastă, ridicate la Calafat. Din aceste baterii a pornit prima detunătură, prin care Domnitorul României anunţă redeşteptarea noastră militară şi neatârnarea noastră politică.

In urma războiului flotila a fost sporită în 1880 cu canoniera «Griviţa» şi nu târziu apoi cu bricul «Mircea» şi 5 şalupe cu aburi pentru poliţia pe Dunăre. In timpul războiului dintre Bulgaria ţi Serbia, flotila noastră având a executa această poliţie pe Dunăre, în condiţiuni mult mai grele ca cele obişnuite, s'a putut constata că mijloacele de cari dispunea erau cu desăvârşire neîndestulătoare pentru o acţiune serioasă militară.

S'a votat, de aceia, chiar în acelaş an, 1885, legea de organizare a flotilei, cu care s'a stabilit că ea trebuia organizată astfel în cât să poată coopera cu armata de uscat şi să poată exercita poliţia în porturile şi domeniile fluviale şi maritime. Primul pas în sensul sporirii mijloacelor noastre pe mare a fost făcut înzestrându-se flotila, în 1888, cu crucişătorul «Elisabeta» şi torpiloarele: «Smeul», «Sborul» şi «Năluca»; iar pe Dunăre cu 3 canoniere: «Bistriţa», «Oltul» şi «Siretul», la cari în 1894 s'au mai adăugat 4 şalupe torpiloare şi vaporaşul «Prutul».

Deşi numărul total al vaselor era încă foarte restrâns, totuşi prin aceste sporuri devenise destul de însemnat pentru a mai putea rămâne grupat în o singură unitate. De aceea, în 1896, prin înalt decret s'au despărţit bastimentele de Mare de cele fluviale, creiându-se o diviziune de Mare compusă din Elisabeta, Mircea, Griviţa şi torpiloarele, şi una de Dunăre, compusă din restul vaselor flotilei. In amândouă diviziunile era mult de făcut pentru a le aduce la nivelul propus prin legea din 1885, dar era aceasta o chestiune de timp şi mai cu seamă de mijloace, cari din nenorocire tocmai din aceea epocă au lipsit. Astfel, în 1898, s'au pus la dispoziţia ministerului de răsboiu 4 milioane pentru materialul marinei militare; dar această sumă destul de mică, din cauza crizei survenite în 1900, a trebuit să primească o altă destinaţiune.

De abia anul trecut, în 1906, finanţele ţării au permis a se destina marinei 12 milioane, cu cari s'au putut comanda vasele la al căror botez asistăm astăzi. Cu aceste vase, repet, dacă, nu putem spune că am atins desvoltarea dorită de legiuitorul din 1885, nu mai puţin, parte din marina noastră se găseşte în aşa condiţiuni ca să poată corespunde pe deplin menirii sale. Satisfacţiunea noastră trebue să fie cu atât mai mare, cu cât am ajuns la o stare de lucruri mulţumitoare, pornind relativ de puţin timp şi pot zice aproape dela nimic. In adevăr, pe când în 1866 flotila noastră dispunea numai de un vas, zis de răsboiu, armat cu două tunuri şi 8 şalupe cu pânză, cu un personal compus din 13 ofiţeri şi 370 de oameni, *azi după 41 de ani, ea dispune de 45 vase cu 129 tunuri, având un personal de 117 ofiţeri şi 2159 de oameni...*«

*

Regele Carol a rostit următoarea cuvântare, ca răspuns la discursul d-lui general Averescu:

Ascultând cu viu interes darea de seamă a d-voastră, care îmbrăţişează aproape o jumătate de veac, privesc cu un simţământ de mândrie acest lung şir de ani, în care tânăra noastră marină s'a dezvoltat într'un mod aşa de îmbucurător. Numai prin răsboiul Neatârnării, care ne-a făcut stăpâni pe gurile Dunării şi ne-a deschis Marea, puterea noastră navală a putut lua o fiinţă serioasă. Prin urmare, avem datoria ca să o întărim şi să o înmulţim treptat, spre a putea împlini înalta noastră misiune pe acest falnic fluviu.

Salut, dar, cu bucurie, sporirea marinei noastre prin noi vase botezate cu numele acelor bărbaţi de Stat, cu cari am făurit Statul Român şi al acelor ostaşi cari şi-au jertfit viaţa pentru Patrie.

Domnia Mea este aşa de strâns legată cu aceste nume, scumpe inimei Mele, încât ele trebue să fie întipărite în mintea tutulor şi vecinic păstrate ca o pildă înnălţătoare pentru generaţiile viitoare.

Sunt cu deosebire mulţumit, că aceste frumoase vase au fost montate la Galaţi, în acest port însemnat, căruia îi doresc să se ridice din an în an mai mult. Avântul comerţului ţărei a luat proporţii aşa de mari, în cât toate porturile noastre pot participa cu folos la export, ca şi la import. Pentru acest sfârşit, însă, ele trebue să fie înzestrate cu toate mijloacele moderne, spre a grăbi şi a înlesni multiplele manipulaţiuni.

Mulţumind pentru simţămintele credincioase ce ne exprimaţi şi pentru dovezile de dragoste arătate Nouă cu atâta căldură de întregul oraş, urez din suflet ca tânăra noastră marină să fie vrednică de înalta situaţie pe care România a dobândit-o nu numai în Orient, ci şi în lumea întreagă prin politica sa leală şi cumpănită«.

Convenţie militară bulgaro-rusă.

Din Belgrad se anunţă următoarele: Marele duce Wladimir a fost la Sofia într'o importantă misiune. Intre guvernul rus şi guvernul bulgar, s'a încheiat o *convenţie militară-potitică* cu privire la Macedonia.

Ziarul »Tägliche Rundschau« publică punctele convenţiei politico-militare pe care s'o fi încheiat marele duce Wladimir cu guvernul bulgar.

Iată aceste puncte:

1) Bulgaria se obligă a lăsa în mâna Rusiei politica ei externă cu privire la Macedonia.

2) Toate bandele din Macedonia trebuesc distruse şi Rusia se obligă a câştiga Serbia pentru realizarea acestui plan.

3) Bulgaria recunoaşte Rusiei şi Austro-Ungariei dreptul de proprietate(?) asupra Turciei cu condiţie, ca în cazul unui atac militar sau unei ocupaţii în Turcia, armata bulgară să ocupe poziţiunea hotărâtă de ministerul de răsboi din Petersburg. Intr'un asemenea caz statul major bulgar şi ministerul de războiu se vor pune la dispoziţia direcţiei răsboinice ruşeşti.

Rusia se obligă a hotărî pe România ca în caz de nevoie să si păstreze neutralitatea, ridicând pe picior de războiu o parte necesară a armatei, pe care o va orândui la graniţă şi ocupând fortificaţiile Dunărei.

5) Cel mult după 3 zile dela declararea războiului Turciei de către Rusia, 2 divizii de cavalerie vor întra în Bulgaria şi se vor pune la dispoziţia ministrului de război al Bulgariei.

6) Bulgaria pune la dispoziţia Rusiei flota sa dela Varna şi Burgas.

7) In caz de succes războinic, Bulgaria va participa la o treime din contribuţii şi o treime din tunurile cucerite.

In orice împrejurări Constantinopolul va rămâne obiectul de acţiune al Rusiei şi armata bulgară va trebui să ajute Rusia în operaţiile ei de acolo.

9) Dreptul de declarare de războiu şi încheere de pace va rămâne exclusiv Rusiei.

Cronica din afară.

Dela conferenţa păcii. Sâmbătă în sesiunea plenară a comisiunei, s'a discutat proiectul privitor la arbitragiul obligator. D-l *Beldiman* delegatul României a combătut detaliile proiectului spunând că trebuieşte să se releveze faţă de cei cari socotesc necesar un tribunal de arbitragiu pentru pacea universală, că însăşi partizanii cei mai hotărâţi ai acestei propuneri sunt unanimi, pentru ca să se excludă chestiuni de o anumită importanţă chiar şi dacă aceste chestiuni nu sunt privitoare la politică. Poate fi vorba de un fel de contrabandă de pace tot atât de grea de împiedecat ca şi contrabandă de răsboi, şi în ori şi ce caz ea va fi de natură a modifica opera din 1899. (Aplauze)

Contra părerilor exprimate de d-l Beldiman au vorbit delegaţii Portugaliei şi Braziliei, iar pentru părerile delegatului României baronul Marschall, delegatul Germaniei şi d-l Merey, delegatul Austro-Ungariei, preşedintele comisiunei; d-l Bourgeois s'a pronunţat în favoarea arbitragiului obligator. Punându-se chestiunea la vot, 50 delegaţi s'au pronunţat în favoarea arbitragiului obligator, iar 6 contra şi anume: delegaţii Austro-Ungariei, Germaniei, României, Greciei şi Chinei. Au fost mai multe abţineri.

Manifestul sultanului Abdel Aziz. In moschea principală din Tanger s'a dat cetire manifestului dat de sultanul Abdel Aziz, datat din Rabat şi prin care populaţiunea este invitată la linişte şi prudenţă. Manifestul a fost întâmpinat în mod favorabil de populaţiune.

Alegeri pentru Dumă. Alegerile de clasa doua a alegătorilor secundari din Petersburg au dat următorul rezultat: au fost aleşi până acum 66 moderaţi, 42 membrii ai dreptei şi extremei drepte, 33 membrii ai stângei, 2 independenţi.

Convocarea scuptcinei. Din Belgrad se anunţă că scuptcina a fost convocată în sesiune ordinară pentru 14 Octomvrie.

Un important discurs al ministrului Clémenceau. D-l Clémenceau a rostit un discurs la Amiens cu prilejul inaugurărei monumentului lui Goblet, fost ministru. D-l Clémenceau a amintit că Goblet a fost cel dintâi care a denunţat pe francezii, cari încercau să contribue cu străinii la zdrobirea ţărei natale. D-l Clémenceau a adăogat: nu ne-am temut nici-odată de propaganda criminală pentru care toţi francezii au resimţit o oroare, şi nu va fi îngăduit ca Franţa să sufere din mâni scelerate o înfrângere ireparabilă, ci vom lucra cu toţii ca să o facem mai mare, mai înaltă şi mai frumoasă. Francezul criminal, care ajuta pe străin în contra ţărei sale sub cuvânt că vrea să servească progresul omenirei, ar compromite partea Franţei în acest progres.

STIRILE ZILEI.

— 25 Septemvrie v.

Dela manevrele regale române. — La banchetul oferit Duminecă în onoarea armatei, Maj. Sa Regele Carol a ţinut următorul toast: »Am ţinut să fac manevrele pentru prima oară în Dobrogea, pe acest pământ românesc, moşia lui Mircea cel Mare, pururea alipită de ţara românească. Mulţumesc ambelor divizii, cari au dat dovezi de tactică şi prin desfăşurarea luptelor ce au avut loc patru zile au arătat că instituţia ostăşească la noi a făcut progrese repezi într'un timp foarte scurt. Beau în sănătatea scumpei mele armate, căreia îi doresc propăşire mai departe; în al doilea rând ridic paharul în onoarea Dobrogei şi deosebit pentru judeţul şi oraşul Constanţa, care mi-au dovedit atâta dragoste în timpul şederei mele. Mulţumesc călduros pentru semnele de devotament şi primirea strălucită cu care am fost întâmpinat. Beau pentru judeţul şi oraşul Constanţa urând fie-căruia bogăţie pentru ţară şi asigurând prosperitatea pentru viitorul Dobrogei«.

Gimnaziul românesc din Câmpulung. Din Bucovina ne soseşte o ştire îmbucurătoare. Ministrul austriac de culte şi instrucţiune publică, Marchet, a înştiinţat guvernul din Bucovina, că Maj. Sa monarchul a sancţionat legea privitoare la deschiderea gimnaziului românesc din Câmpulung. Totodată a fost numit director al acestui gimnaziu d-l Dr. Daniil *Verenca*, un pedagog român bucovinean foarte apreciat. Dorim ca speranţele, ce le leagă fraţii noştri bucovineni de acest gimnaziu situat în inima unui ţinut românesc, să se împlinească!

Societatea de lectură »I. Popazu« de la gimn. român din Braşov s'a constituit pentru anul şcolastic 1907—908 în modul următor: Preşedinte Dr. Alex. Bogdan, vicepreşedinte Iosif V. Vlad, st. cl VIII. secretar Ioan Vintilă, st. cl. VIII. vicesecretar Simion Borzea, cl. VII. bibliotecar Coriolan I. Budacu, cl. VIII. vicebibliotecar Ioan Lupu cl. VII. controlor Oprea Rodean cl. VIII. cassar Nilculae Mandai cl. VII. *Comisia literară*: cl. VIII. Gheorghe Birăescu, Emilian Giurgiu şi Gheorghe Stoica; cl. VII Pompiliu Boeriu, Liviu Popescu şi Cornel Ţeicu. *Comisia bibliografică*: Romul S. Molin cl. VIII şi Solomon Sofonea cl. VII. La şedinţa de constituire a luat parte şi directorul gimnaziului dl V. Oniţiu.

---

iubire, de credinţă, de îndrăsneală pe cari bărbătuşul le arată faţă de tovarăşa lui, toată stăruinţa cu care o înconjoară sunt lucruri cari se pot vedea şi admira, dar cu neputinţă de descris.

Pasărea-muscă e foarte geloasă. Doi bărbătuşi de aceeaşi specie nu pot trăi în pace; îndată ce s'au văzut a şi început lupta. Sunt unii cari numai decât atacă pe acei ce se apropie; unii, cari nu pot să sufere prezenţa chiar şi a altor pasări. S'a vorbit adesea de înfocarea lor răsboinică şi s'ar părea imposibil ca doi bărbătuşi din aceeaşi specie să viziteze în acelaşi timp florile aceluiaşi tufiş. Intr'o zi am azistat la o astfel de luptă, care a fost mai arzătoare şi mai lungă ca de obiceiu.

Era într'o grădină unde erau doi copăcei înfloriţi. De câte-va zile o pasăre-muscă vizita regulat unul dintre cei doi copăcei. Intr'o dimineaţă, în acelaşi timp, se mai arată încă una. Numai decât începură a se urmări printre ramuri repezindu-se cu turbare una asupra alteia. Se auzea sunetul aripelor, se rostogoleau în vârtejul luptei până aproape de pământ. Mişcările le erau atât de iuţi că nu puteau fi urmărite. In cele din urmă se apucară cu ciocul şi amândouă căzură. După ce se desfăcură una urmări pe cealaltă până la o sută de paşi, apoi mândră de victorie se înapoie la copăcel, se puse pe o ramură şi făcu să i se audă vocea. După câte va minute însă duşmana sa revenia ţipând şi lupta începu din nou.

(Va urma.)

Acţiunea pentru Săcui. Ministeriul ung. de agricultură publică un raport amănunţit asupra acţiunei desfăşurate pentru îmbunătăţirea situaţiei economice şi a raporturilor economice şi sociale din Săcuime şi despre rezultatele ei dela 1902, adecă de cinci ani încoace. In timpul acesta fură organizate 206 cluburi economice ţărăneşti cu 10.971 membri, din cari s'au format şi diferitele tovărăşii, de cari se află în Săcuime azi 163 în 534 comune cu 35.314 membrii şi cu 50.507 mise în valoare de 2.616.160 cor. Depozitele lor fac 2.276.500 cor. Pentru o economie mai raţională s'au organizat cinci ferme-model. S'a cultivat instrucţiunea în industria casnică. Apoi s'a întreprins o acţiune de ajutorare pentru mai uşoara câştigare a maşinelor agricole, a fost promovata îndeosebi cultura vitelor, creându-se între altele locuri de păşune comune şi făcându-se tot posibilul pentru îmbunătăţirea locurilor de păşune, pentru care scop s'a folosit un ajutor de stat de 113.654 cor. Intr'un capitol deosebit se vorbeşte de îngrijirea pentru lucrători. Până acum au fost aşezaţi pentru durată în fabrici 346 fete şi 493 bărbaţi lucrători, ear 6138 bărbaţi săcui în mod vremelnic. — Şi tot se mai jăluesc Săcuii, că stau să piară!

La bursa din Budapesta s'au urcat valorile în comerciul privat de sigur în urma ştirei că »pactul e gata«, în mod simţitor. Valorile ungare s'au urcat cu 10—15 cor., renta ungară cu 1—2 coroane.

Jurământul învăţătorilor la Sigişoara. Ni se scrie următoarele: In 19 a lunei trecute învăţătorii din districtul Sigişoarei şi Cohalmului au depus jurământul înaintea inspectorului reg. şcolar Druisner. La această ceremonie au fost de faţă învăţătorii saşi ca şi cei dela şcoalele confesionale române. Când au intrat saşii în sala de gimnastică, locul întrunirei, au cântat cu toţii spre marea surprindere a colegilor lor români, cari erau mai toţi adunaţi, himnusul unguresc. Iar după ce s'a terminat formalitatea depunerii jurământului saşii au erupt în strigăte de «Eljen Apponyi». Mie mi-a făcut impresiunea toată treaba asta, că învăţătorii saşi s'au pregătit anume să facă o demonstraţie patriotică, până acuma neobicinuită la ei.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au întrat dela Lucian *Bologa* în amintirea vărului său Mărinel Puşcariu suma de 20 cor.

Primească marinimosul donator cele mai călduroase mulţămite. — *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

Necrolog. In Gârbova de jos a încetat din viaţă Duminecă *Veronica Marcu n. Goţa* în anul al 71-lea al etăţii şi 51 al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea a avut loc eri. Odihnească în pace.

Un ucigaş liberat din închisoare. In anul 1892 ţăranul de 54 ani Pamfilie Morar din Jina a fost condamnat de tribunalul din Sibiiu la moarte prin ştreang, fiindcă s'a constatat, că în 1891 a omorât pe Ioan Nicolea Vurvorea, un bătrân de 70 ani, pe care l'a jefuit şi l'a sugrumat, iar tot atunci a omorât pe ţăranul Ioan Ciucur şi nevasta acestuia, cari au fost aflaţi morţi în pădure. Ucigaşul a mărturisit că a ucis pe toţi trei. Pe Vurvorea l'a omorât împreună cu Ciucur şi a împărţit cu acesta banii. Mai târziu însă s'a temut că Ciucur îl va trada şi pentru aceea la omorât şi pe acesta împreună cu soţia sa, luându-i banii. Curia regească a schimbat sentinţa tribunalului şi l'a condamnat pe Morar la temniţă pe viaţă. Morar a stat 15 ani în temniţa din Gherla şi s'a purtat aşa de bine, încât a fost propus ministrului de justiţie ca să fie liberat condiţionat. Ministrul l'a şi liberat, iar Morar, care este acuma de 70 de ani, s'a întors în comuna sa natală, unde lăsase trei copii, cari acuma sunt toţi bărbaţi în etate.

Isprăvile unei bande bulgăreşti. Din Constantinopol se anunţă, că satul Niegovan, districtul Florina, vilaetul Monastir, a fost împresurat Joi de o bandă de bulgari, compusă din vre-o 200 oameni. 23 case au fost incendiate; 10 femei şi 3 bărbaţi au fost asasinaţi. Satul acesta aparţine patriarhiei.

Aurul în Paris şi Londra. Atât banca Angliei cât şi banca Franţei au perdut în săptămâna trecută — scrie »N. Fr. Pr.« — cantităţi însemnate de aur. La banca Franţei micşorarea tezaurului disponibil se ridică în ultima săptămână la 16.1 milioane de franci, din banca Angliei s'a scurs o sumă cu mult mai mare, şi anume 1.6 milioane lire st., sau 40 de milioane fr. aur. Sumele acestea de aur servesc la plata transporturilor transmarine ale cerealelor şi bumbacului. După prospectul din urmă tezaurul de bani gata al băncei Franţei e mai mic cu 64 de milioane franci, acel al băncei Angliei e cu 5—6 milioane funzi sterlingi mai mare ca acum e anul.

Cules de model al viilor. Pentru demonstrarea practică a culesului raţional şi pentru a demonstra uneltele cele mai bune pentru cules, precum şi aplicarea lor corectă, ministrul de agricultură va aranja în mai multe ţinuturi sub conducerea organelor de specialitate, cules de model. In anul acesta se va face cules de model în 11 locuri şi anume la şcoala de viieri din Eger, Bihárdiószeg, Kecskemét, Ménes, Nagyenyed, Pojon şi Tarczal, apoi în Pécsvárad şi în comitatele Zala, Borsod şi Bereg, în locuri, ce se vor fixa ulterior.

Opreliştea exportului de grâne din Turcia. Recolta grânelor a fost în anul acesta în Turcia slabă. Lipsa de grâne, îndeosebi de grâu devine din ce în ce mai simţitoare. Sultanul — pentru ca să împiedece scumpirea prea mare a pânei de toate zilele — a dat o iradee, prin care opreşte exportul de grâne din Turcia, iar grânele importate vor fi scutite de vamă.

Exposiţie internaţională de galiţe. La Budapesta se va aranja sub patronajul archiducesei Augusta o expoziţie internaţională de galiţe, care se va deschide la 28 Nov. n. şi va ţinea până la 2 Decemvrie. Cei ce doresc a participa la această expoziţie, au a anunţa aceasta până la 5 Nov. n. biroului central al expoziţiei (Budapesta, Közteleк). Galiţele, ce vor fi trimise pentru expoziţie, sunt a se expedia la adresa biroului înainte de 25 Noemvrie n.

Călătoria Suveranilor spanioli. Din Madrid se anunţă că Suveranii Spanioli vor părăsi Madridul la 14 sau 16 Octombrie pentru a se duce la Viena şi că vor trece şi prin Italia. Ei vor sta câteva zile la Viena apoi se vor duce în Anglia prin Germania şi Olanda, dar nu se crede că se vor opri. Este probabil că şederea lor la Londra să coincideze cu vizita împăratului Wilhelm.

Cum îi merge asasinului Lucheni în temniţa din Geneva. D. Marcel Hutin de la ziarul »Echo de Paris«, trecând prin Geneva, a avut ideea să cerceteze ce a devenit Lucheni, anarchistul italian, care a asasinat în acest oraş pe împărăteasa Elisabeta a Austriei. Iată unele amănunte:

Lucheni se scoală la ora 7 dimineaţa, ia o mică gustare compusă dintr'o jumătate litru de cafea cu lapte şi un kilogram de pâine pentru două zile. Dela şeapte şi un sfert până la ora două-sprezece îşi petrece vremea lucrând sau papuci sau legând cărţi, căci el are cărţi, îi împrumută direcţia şi îşi cumpără şi el din economiile lui (ei câştigă vreo douăzeci şi cinci de bani pe zi).

La prânz, ia dejunul: un kilogram de legume, cartofi prăjiţi, orez sau fasole, »gătite cu îngrijire, cu tot ce trebue«, spune funcţionarul competent. De două ori pe săptămână i-se dă carne feartă. I-se dă şi o cincime dintr'un litru de vin pe zi, cu drept la un supliment, Duminică.

Dela douăsprezece până la douăsprezece jumătate, plimbare în curţile închisorii cu o pipă savuroasă artistic umplută de un gardian, care împinge delicateţa până a oferi şi foc. Apoi, până la ora două, se face şcoală în care profesorul dă deţinuţilor cunoştinţi despre limbi şi le formează gustul de o bună literatură. Lucheni e un elev excelent. El, a învăţat franceza aşa de bine, că vorbeşte acuma corect. Ştie puţin şi limba germană şi o să înceapă să înveţe şi pe cea engleză. El e un literat.

In acest moment citeşte pe »Dombey and sons« de Dikens. Autorii lui favoriţi sunt: Voltaire, Montesquieu şi Jacques Rousseau. După amiaza şi-o petrece liniştit în celula lui lucrând, citind si citind scriind: el îşi scrie memoriile, cari probabil vor apare în vreun ziar şi vor avea un succes enorm. La ora şease e cina şi apoi, o nouă recreaţie. La ora opt a patra şi cea din urmă masă a zilei, apoi stingerea luminilor. Lucheni adoarme satisfăcut de el însuşi şi de părintescul guvern genovez, care îi asigură un trai aşa de bun şi de dulce, luminat de nobilele distracţiuni ale spiritului.

Patru copii deodată. In »Deutsche Medizinische Wochenschrift« Dr. Lachmann împărtăşeşte următorul caz: In 27 Iulie a. c. o ţărancă din Friedrichshöhe *a născut patru copii*. La 6 ore dimineaţa s'a născut cel dintâiu şi la 7 ore cel din urmă. Intr'o oară au venit toţi patru pe lume. Primul copil a fost de 50 centimetri de lung şi a cântărit $5^3/_4$ punţi, al doilea a fost tot aşa de lung şi a cântărit 6 punţi. Al treilea cu aceiaşi lungime cântărea $6^1/_4$ punţi, ear al patrulea a fost numai 49 cm. lung cântărind numai $5^1/_2$ punţi. Toţi copii sunt bine nutriţi, normal desvoltaţi şi sunt deplin sănătoşi. Femeia e de 43 de ani, foarte înaltă şi voinică, dar trece peste limitea normală. Ea avu până acuma 11 copii — 9 băieţi şi 2 fete — zece din ei trăiesc. Gemeni nu sunt între ei, şi nici nu s'au pomenit mai înainte la rudele femeei ori a bărbatului ei.

Curentul de emigrare în Macedonia.

Una din consecinţele cele mai importante şi neaşteptate ale anarhiei, ce de câtiva ani domneşte în Macedonia este curentul de emigrare, ce s'a pornit în populaţie. Zilnic sute de inşi de diferite naţionalităţi părăsesc satele lăsându-şi ogoarele nelucrate şi câmpiile părăginite.

Pentru a ne face o ideie de această frigure de emigrare—scrie «Românul dela Pind»—dăm câteva cifre privitoare la câteva sate româneşti din ţinutul Meglenici.

Până în Mai trecut nu emigrase nici un român din acest ţinut. Românii de aci având drept principală ocupaţie agricultura, sunt ca şi toate populaţiile agricole puţin dispuşi să'şi părăsească căminul. Din această cauză până în ultimul timp se putea număra pe degete aceia dintre ei, cari trecuseră peste limitele vilaetului Salonic.

In luna Mai însă un institutor din comuna Huma anume Mina Popa Ioan, ne mai putând suferi traiul de aci, a plecat împreună cu trei tovarăşi în Statele-Unite. Nu trecură 6 săptămâni şi după ei a plecat o nouă ceată de 25 de inşi, de data asta. De atunci mişcarea s'a înteţit. Rânduri, rânduri de români megleniţi îşi părăsesc casele. Astăzi numărul celor emigraţi este de peste 150 şi anume: 78 din comuna Huma, 47 din comuna Liumniţa, 21 din Luguntza, 3 din Birislav, 4 din Oşani şi 3 din Livezi. Mai sunt gata să plece peste 200 de inşi.

Emigrarea favorizată de guvernul turcesc, căruia îi convine de minune să vază eşind din Macedonia tineretul naţionalităţilor supuse, ia din ce în ce mai mult, proporţii uriaşe.

Ca urmare însă a acestei mişcări s'a produs un alt fenomen, care nu pare a fi tot aşa de plăcut turcilor. Este scumpirea traiului până la un grad ne mai văzut până astăzi. Şi partea neplăcută a lucrului este, că cei care suferă mai mult sunt turcii. Pe când creştinii prin banii trimişi de către emigraţii lor reuşesc întru câtva să facă faţă nevoilor, turcii, care nu au obiceiul să emigreze şi de altă parte nu pot să iasă la câmp de teama bandelor, se zbat în cea mai îngrozitoare lipsă. Din această cauză au izbucnit şi oare-care turburări pe aici, acolo.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 8 Octomvrie. Direcţiunea căilor ferate ungare anunţă, că ordine desăvârşită domneşte pe toate liniile şi că nu e întemeiată deci ştirea dată de unele ziare cu privire la o apropiată declarare a resistenţei pasive de către împiegaţii căilor ferate ungare.

Viena, 8 Octomvrie. Parlamentul austriac va fi deschis la 16 Octomvrie st. n. In această şedinţă guvernul va prezenta proiectele de lege cu privire la compromisul austro-ungar. Primul-ministru, baronul Beck va ţine cu acest prilej un mare discurs.

Londra, 8 Octomvrie. Din Washington se anunţă că ministrul Argentinei a primit o telegramă, care-i anunţă că revoluţia a isbucnit în oraşul Arientes. Au avut loc sângeroase ciocniri cu mari pierderi de ambelei părţi în luptă.

Odesa, 8 Oct. Adevăraţii patrioţ ruşi s'au dedat eri la nouă excese contra Evreilor. Cu prilejul înmormântărei funcţionarului de poliţie Dufinsky, membrii ligei adevăraţilor patrioţi ruşi au parcurs oraşul, spărgând geamurile şi jefuind magazinele evreeşti. 15 evrei au fost răniţi, 5 răniţi, 5 din ei se află în stare gravă.

Carlsruhe, 8 Octomvrie. Eri a avut loc înmormântarea marelui duce de Baden. Au asistat familia defunctului, Impăratul Wilhelm, Regii de Saxa şi de Würtemberg, reprezentanţii şefilor statelor europene, printre cari Prinţul Ferninand al României.

Salonic, 8 Octomvrie. O bandă alcătuită din bulgari a atacat o caravană grecească de opt persoane care voia să plece din Mauska la Seria. 7 greci au fost ucişi iar al optulea grav rănit. Cazul a produs mare agitaţie în sânul populaţiei greceşti şi sunt temeri de acte de răzbunare. Consulii generali ai Austro-Ungariei şi Rusiei au protestat energic în contra acestui omor şi au plecat la Mauska pentru a ancheta faptul.

Paris, 8 Oct. Poliţia a arestat la Clermont Ferand pe văduva Thomas şi fiul ei mai mic. D-na Thomas era foarte iubită în oraş pentru actele ei de binefacere. Ea conducea cu fiul ei o fabrică de butoae moştenită dela decedatul ei soţ şi subvenţiona toate societăţile de binefacere. La perchiziţia făcută la locuinţa ei s'au găsit numeroase relique bisericeşti dispărute din biserica catolică. S'a stabilit că reliquele au fost furate de fiul ei mai mare care a plecat la Londra. Din biserica catedrală lipsesc relique în valoare de 60.000 lei. Printr'un automobil care s'a oprit într'o seară cu doi tineri la intrarea principală a catedralei şi a plecat peste câteva minute cu mare viteză, s'a putut stabili că hoţul e Anton Thomas. Afară de relique s'au mai găsit la locuinţa familiei Thomas numeroase scrisori de comandă dela antiquari din Londra şi Paris, cari anunţau reliquele ce necesitează. S'a putut afla şi adresa lui Antoin Thomas la Londra, în urma unei cărţi poştale ilustrate sosite din partea lui. Autorităţile poliţieneşti din Paris şi Londra au fost avizate. S'au făcut percheziţie şi la locuinţa lui Antonie Thomas la Clermond Ferrand. Percheziţia a dat rezultate senzaţionale. S'au găsit numeroase otrăvuri şi utensile medicale,

Au fost apoi confiscate mai multe scrisori. Mai multe familii şi în special femei din elita din Clermond Ferrand, Paris şi Nantes sunt compromise. Sunt dovezi că Antoine Tomas furniza otrăvuri ucigişilor. Din Paris au fost trimişi numoroşi comisari şi detectivi la Clermont Ferrand.

Diverse.

Pericolul slăbirei artificiale. Unul din cei mai renumiţi medici din Englitera, zis James Crichton-Browne, prezidând «asociaţia inspectorilor sănătăţei», s'a ridicat cu energie împotriva obiceiului, din ce în ce mai general, care există între persoanele care se îngraşă prea tare, de-a întrebuinţa mijloace artificiale pentru a slăbi. Mai cu seamă femeile, din cauza ciudatei idei pe care o au că plastica ideală stă într'o talie de vespe, întrebuinţează cu deosebire asemenea mijloace primejdioase.

Sir James Crichton-Browne a citat mai multe femei, cari consumă zilnic bomboane, conţinând picături de rom, şi de alte licheruri şi chiar puţin cloroform. El a citat cazul unor doamne, cari consumă până la o sută de boamboane pe zi, ceea ce echivalează cu aproape un gram de cloroform. Eminentul practician a demonstrat, că trebue să se lase natura întotdeauna să lucreze singură şi că încercările pentru a-i zădărnici acţiunea au ca rezultat de a slăbi organismul şi de a nimici sănătatea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 11327/1907.

Publicaţie de licitaţie oficioasă.

În scop de a se încassa contribuţiile neplătite la vreme restanţele de dare, aruncuri, contribuţiune la fondul bolnavilor cercual precum şi darea divină conform dispoziţiilor §§-lor 67—74 din Art. Legi XLIV. din 1883 am ordonat a se ţinea licitaţiune publică pentru vânzarea obiectelor zălogite.

Locul ţinerii licitaţiunei:

In ziua I-a de licitaţie:	Ziua şi oara:	In ziua a II-a de licitaţie:	Ziua şi oara:
In Brassó **Piaţa Francisc Iosif** (Târgul mare, înaintea Depozitului de pompieri)	**La 16 Octomvrie 1907**, dela 9 oare a. m. până la 5 oare p. m.	In Brassó **Piaţa Francisc Iosif** (Târgul mare, înaintea Depotului de pompieri)	**La 17 Octomvrie 1907**, dela 9 oare a. m. până la 6 oare p. m.

Descrierea obiectelor zălogite:

1. Mobile de casă	în valoare de cor.	2500·— f.
2. Obiecte mărunte, service de bucate .	„ „ „ „	300·— „
3. Animale de casă (cai, boi, vaci, viţei)	„ „ „ „	2500·— „
4. Clavir	„ „ „ „	900·— „
5. Calească, carĕ, carĕ de transport . .	„ „ „ „	900·— „
6. Hamuri de cai	„ „ „ „	300·— „
7. Ciasuri şi icoane	„ „ „ „	100·— „
8. Maşină de sfredelit, ilcu ş. a.	„ „ „ „	192·— „

Condiţiile de licitaţie:

1. În ziua I-a de licitaţie se vor pune în vânzare toate obiectele zălogite, al căror preţ nu trec peste 100 cor. vânzându-se în orice caz şi sub preţul de estimare, dacă se vor oferi pe ele cel puţin $^3/_4$ din preţul de estimare.
2. La a II-a zi de licitaţie se vor vinde toate obiectele zălogite fără considerare, dacă se ofere pe ele chiar mai puţin ca $^3/_4$ parte din preţul de estimare, putând a le cumpăra acela, care a oferit mai mult.
3. Preţul de cumpărare are a se depune îndoit în bani gata.

Brassó, în 7 Octomvrie 1907.

(2025,1—3.) Oficiul de dare orăşenesc.

Brassó vármegye alispányától.

9588/907 szám.

Hirdetmény.

1. Brassó vármegye közigazgatási és gyámhatósági szükségleteiről valamint az ezek fedezésére szolgáló jövedelmekről az 1908 évre szerkesztett költségelőirányzat 166.829 kor. szükséglet és ugyanannyi fedezettel, továbbá

2. a vármegyei központi költségek alap;

3. a várm. katonacsapatkorház alap;

4. a várm. mértékhitelesitő alap;

5. a várm. tisztviselői törzs- és felhasználható nyugdij alap;

6. a várm. főispáni rendelkezési alap 1908 évi költségvetési előirányzatai az állandó választmány folyó évi oktober hó 7-én d. e. 10 órakor tartott ülésében tárgyaltattak és elfogadtattak.

Az állandó választmány kimondotta, hogy az 1908 évre a 2, 3, 4 és 5 tétel alatti költségvetésekben mutatkozó hiányok fedezésére az 1883 évi XV. t. c. ill. az 1879 évi XXXVII. t. c. alapján pótadó lenne kivetendő és pedig

a) a várm. közp. költségek alap részére a 23 várm. község terhére 2.4%. Brassóváros terhére 1.6%;

b) várm. kat. csapatkorház alap részére 2%;

c) a várm mértékhitelesitő alap részére 0.2%;

d) a várm. tisztviselői felhasználható nyugdij alap részére pedig $1^1/_2$% várm. pótadó.

A költségelőirányzatok az állandó választmány jegyzőkönyvével együtt, **folyó évi oktober hó 9-étől 23-áig** a vármegyei alispáni hivatal kis üléstermében 15 napi közszemlére kitéttetnek azzal, hogy azok a hivatalos órák alatt a jelzett határidőn belül bármikor betekinthetők és ugyanazon határidő alatt nálam szóban vagy irásban észrevételhetők.

Brassó, 1907 évi Okt hó 7-én.

p. h. **Dr. Jekel Frigyes** s. k.
kir. tan. alispán.

(3028,1—1.)